

**Miljø- og
Fødevarerministeriet**
Miljøstyrelsen

Den 27. november 2018
MFVM 709

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet) vedrørende undtagelse 21, for bly og cadmium i printerblæk til påføring af emaljetryk på glas, fx borsilikatglas og natronkalkglas (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har den 16. november 2018 fremsat forslag til en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU. Forslaget indebærer, at undtagelse 21 for bly og cadmium i printerblæk til påføring af emaljetryk på glas, fx borsilikatglas og natronkalkglas, forlænges i en tidsbegrænset periode frem til 21. juli 2021, hvor der på nuværende tidspunkt ikke findes pålidelige alternativer. Den delegerede retsakt vurderes generelt at have en uændret påvirkning af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark, da der er tale om en forlængelse af en undtagelse. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly og cadmium, som har en samlet uændret miljøpåvirkning. Den eksisterende undtagelse, herunder forlængelse, ændres, da der endnu ikke findes pålidelige alternativer, som kan substituere bly og cadmium til disse anvendelser. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 16. november 2018 fremsat forslag om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet). Forslaget er modtaget i Rådssekretariatet den 19. november 2018.

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, , som en delegeret retsakt. Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse indenfor en frist på to måneder, i dette tilfælde

indtil 21. januar 2019. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 7. december 2018.

Formål og indhold

RoHS-direktivet giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidige undtagelser fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere dem ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen er større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Undtagelse 21, for bly og cadmium i printerblæk til påføring af emaljetryk på glas, fx borsilikatglas og natronkalkglas, i RoHS-direktivets bilag III, skulle have været udløbet den 21. juli 2016, men eftersom der er blevet indsendt en ansøgning i januar 2015 om fornyelse af undtagelsen efter proceduren i RoHS-direktivet, er undtagelsen imidlertid stadig gyldig, indtil Kommissionen træffer afgørelse om ansøgningen om fornyelse. Dette gælder nærmere bestemt for de kategorier af elektrisk og elektronisk udstyr, der fremgår af RoHS-direktivets bilag 1, nr. 1-7 og 10, dvs. for store og små husholdningsapparater, it- og teleudstyr, forbrugerudstyr, belysningsudstyr, elektrisk og elektronisk værktøj, legetøj og fritids- og sportsudstyr samt salgsmaskiner.

Bly og cadmium i printerblæk til påføring på glas giver en holdbar produktmærkning, især på glaspærer til lamper. Mærkningen tjener flere formål, såsom CE- og WEEE-mærkning samt anførelse af producenten og lampens type og wattforbrug, hvilket er vigtigt af hensyn til sikkerheden og korrekt udskiftning og genanvendelse af lampen. Mærkningens holdbarhed er vigtig for at sikre, at produktmærkningen er læsbar gennem hele produktets levetid, hvilket kræves i henhold til lovgivningen og produktsikkerhedsstandarderne. Indholdet af bly medfører vigtige egenskaber, såsom god klæbeevne, lavere emaljeringsstemperatur, større holdbarhed og uigennemsiagtighed. Cadmium anvendes til at opnå visse nuancer i emaljen i forskellige anvendelsesområder, herunder anvendelser til sikkerheds- og advarselsformål, hvor visse nuancer menes at øge synligheden. Cadmium bidrager også med vigtige filtreringsfunktioner.

Kommissionen har vurderet, at visse anvendelser i de nævnte kategorier (kategori nr. 1-7 og 10) fortsat opfylder betingelserne for at kunne optages på bilag III, da det er vurderingen, at det ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og da kravet i artikel 5, stk. 1, litra a) vurderes at være opfyldt med henvisning til, at substitution eller eliminering af disse anvendelser ikke er teknisk eller videnskabeligt mulig pga. manglende pålidelige alternativer,

eller der kræves mere tid til at sikre pålideligheden af tilgængelige alternativer. Undtagelsen begrænses således til de anvendelser, som der endnu ikke findes pålidelige alternativer til.

For andre anvendelser inden for de samme kategorier vurderes betingelserne for fornyelse ikke at være opfyldt. Undtagelsen for disse anvendelser vil derfor udløbe efter 12 måneder fra ikrafttrædelse af denne delegerede retsakt.

Undtagelsen forventes derved ikke at få nævneværdig negativ indvirkning på allerede tilgængelige pålidelige alternativer. Undtagelsen forventes heller ikke at gå ud over innovation på området.

Med dette forslag foreslås ordlyden i undtagelsen ændret, således at der dannes separate indgange for de to respektive stoffer i undtagelsen, bly og cadmium. Ydermere foreslås det, at undtagelsen forlænges i fem år, hvor der på nuværende tidspunkt ikke findes pålidelige alternativer, således at den udløber den 21. juli 2021, det vil sige fem år fra den oprindelige udløbsdato.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 21. januar 2019, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Forslaget er et delegeret direktiv og skal derfor indarbejdes i dansk ret i RoHS-bekendtgørelsen, så undtagelsen fremgår heraf.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Dog skønnes det at i tilfælde, hvor der findes pålidelige alternative, kan der være begrænsede socioøkonomiske indvirkninger på visse producenter i form af påkrævede investeringer i forbindelse med udstyrsjusteringer.

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, da der er tale om en ændring af en eksisterende undtagelse, herunder forlængelse.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Det Økologiske Råd har ikke bemærkninger til forslaget.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly og cadmium, som har en samlet uændret miljø- og sundhedspåvirkning. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.